ВАЗОРАТИ МАОРИФ ВА ИЛМИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН
ВАЗОРАТИ МОЛИЯИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН

ДОНИШГОҲИ ДАВЛАТИИ МОЛИЯ ВА ИҚТИСОДИИ ТОҶИКИСТОН

БАХШИ ТАҶРИБАОМӮЗӢ ВА РУШДИ КАСБИЯТИ РАЁСАТИ ТАЪЛИМ

ДАСТУРИ МЕТОДӢ

доир ба таҷрибаомӯзии таълимӣ, истеҳсолӣ, пешаздипломӣ
(барои донишҷӯёни ихтисосҳои ихтисосҳои 1-26010101-идораи давлати ва маҳаллӣ, 1-25010728-иқтисод ва идора дар КХМ ва 126020212-идораи ҳайати кадрӣ

ДУШАНБЕ-2022

ББК 65.9 (2) 301
М-65
С-50
УДК: 37.091.214.(073)

Бо қарори Шӯрои илмӣ методии Донишгоҳи давлатии молия ва иктисоди Тоҷикистон суратмаҷлиси № 7/4.23 аз 23 феврали соли 2022 ба чоп тавсия карда шудааст.

Муқарризон: Сардори раёсати таълими Донишгоҳи давлатии молия ва иқтисоди Тоҷикистон, **номзади илмҳои педагогӣ, дотсент Қаландаров А.Ш.,**

Декани факултети иқтисодиёт ва идораи Донишгоҳи миллии Тоҷикистон **д.и.и., профессор Исайнов Ҳ.Р.**

Нуридинов С.З., Сулаймонзода Ш. Ф., Давлатов Б.С.

Дастури методӣ доир ба таҷрибаомӯзии таълимӣ, истеҳсолӣ ва пешаздипломӣ// Дар зери таҳрири умумии дотсент Нуридинов С.З. - Душанбе: ДДМИТ, 2022. - 36 саҳ.

Таҷрибаомӯзии таълимӣ, истеҳсолӣ ва пешаздипломӣ ҷузъи асосии раванди таълим ҷиҳати тайёр намудани мутахассисон дар соҳаи идораи давлатӣ ва маҳаллӣ, иқтисод ва идора дар КХМ ва идораи ҳайати кадрӣ ба ҳисоб меравад. Дар раванди таҷрибаомӯзӣ донишҷӯ малакаи назариявии андухтаи худро ба низом даровардa, роҳҳои дар амал татбиқ намудани онҳоро мустаҳкам месозад ва қобилиятнокии хешро дар самти қабули қарорҳо дар соҳаи фаъолият сайқал медиҳад.

Дастури методӣ мақсаду вазифаҳо, масъалаҳо, тарзи ташкил, роҳбарӣ ва гузаштани таҷрибаомӯзии таълимӣ, истеҳсолӣ ва пешаздипломиро дар бар гирифта, тарзи навиштан ва ҳимояи ҳисоботи таҷрибаомӯзӣ ва рисолаҳои хатмро муайян мекунад.

Дастури методӣ доир ба таҷрибаомӯзии таълимӣ, истеҳсолӣ ва пешаздипломӣ барои донишҷӯёни ихтисосҳои 1-960101-хадамоти гумрук, 1-96010102 -таъминоти иқтисодии фаъолияти гумрукӣ ва 1-96010103 – бехатарии иқтисодӣ пешниҳод карда мешавад.

© Нуридинов С.З., Сулаймонзода Ш. Ф., Давлатов Б.С., 2022

Мундарича

Сарсухан ………………………………………………………………… 4

1. Мақсад ва вазифаҳои таҷрибаомӯзии таълимӣ, истеҳсолӣ ва пешаздипломӣ …………………………………………………………………… 5

2. Ташкил ва роҳбарии таҷрибаомӯзӣ ……………………………… 6

3. Ҳуҷҷатҳои ҳисоботӣ оид ба таҷрибаомӯзӣ …………………….. 10

4. Барномаи таҷрибаомӯзӣ …………………………………………….. 10

4.1. Нақшаи тақвимии мавзуъҳо барои таҳлил ва омӯзиш ……… 10

4.2. Мундарицаи таҷрибаомӯзӣ …………………………………….. 11

5. Барасмиятдарорӣ ва ҳимояи ҳисоботи таҷрибаомӯзӣ ……….. 15

Замимаҳо …………………………………………………………….. 19

Пешгуфтор

Дастури методӣ доир ба таҷрибаомӯзии таълимӣ, истеҳсолӣ ва пешаздипломӣ (минбаъд-дастури методӣ) қисми таркибии раванди таълимӣ - тарбиявӣ буда, яке аз дастурҳои муҳимтарин дар раванди тайёр намудани мутахассисони баландихтисоси соҳаи фаъолияти гумрукӣ ва бехатарии иқтисодӣ маҳсуб меёбад.

Дастури методӣ дар асоси талаботи Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи маориф», Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи таҳсилоти олии касбӣ ва таҳсилоти касбии баъд аз муассисаи олии таълимӣ», Низомномаи намунавӣ дар бораи таҷрибаомӯзии донишҷӯёни муассисаҳои таҳсилоти олии касбии Ҷумҳурии Тоҷикистон ва дигар санадҳои меъёрии ҳуқуқии соҳавӣ таҳия гардида, тартиби ташкил ва гузаронидани таҷрибаомӯзии таълимӣ (шиносоӣ), истеҳсолӣ ва пешаздипломиро ба танзим медарорад.

Инчунин, асоси ҳуқуқӣ барои ташкил ва баргузории таҷрибаомӯзии донишҷӯёни ихтисосҳои 1-26010101-идораи давлати ва маҳалӣ, 1-25010728 иқтисод ва идора дар корхонаҳои хурду миёна ва 1-26020212 идораи ҳайати кадрӣ бо фармоиши ректори Донишгоҳи давлатии молия ва иқтисоди Тоҷикистон тасдиқ мегардад, маҳсуб меёбад.

Таҷрибаомӯзии донишҷӯён мутобиқи нақшаи таълимии амалкунанда, барномаи таҷрибаомӯзӣ ва супоришҳои инфиродӣ ташкил карда мешавад.

Дастури методӣ бо назардошти талаботе таҳия карда шудааст, ки нисбат ба омодасозии мутахассисони ихтисосҳои дар боло зикргардида пешниҳод мегарданд ва аз фаслҳои зерин иборат аст:

- мақсад ва вазифаҳои таҷрибаомузӣ;
- тартиби гузаштани таҷрибаомӯзӣ;
- роҳбарии таҷрибаомӯзӣ;
- мундариҷа ва мӯҳлатҳои иҷрои супоришҳои инфиродӣ;
- талабот нисбат ба ҳисоботи таҷрибаомӯзӣ, тартиби таҳия ва муҳлати дифоъ намудани он.

Дастури методӣ барои донишҷӯёни курсҳои 2-юм, 3-юм ва 4-уми ихтисосҳои 1-26010101-идораи давлати ва маҳалӣ, 1-25010728 иқтисод ва идора дар корхонаҳои хурду миёна ва 1-26020212 идораи ҳайати кадрии таҳсили рӯзона ва фосилавии муассисаҳои таҳсилоти олии касбии Ҷумҳурии Тоҷикистон пешбинӣ гардидааст ва аз ҷониби комиссияи таълимию методии Шӯрои илмӣ – методии Донишгоҳи давлатии молия ва иқтисоди Тоҷикистон баррасӣ ва тасдиқ карда шудааст.

Таҷрибаомӯзӣ дар давраи таҳсил бо мақсади амиқтар омӯхтани фанҳои ҷудогонаи махсус ва тахассусӣ дар воҳидҳои сохтории Хадамоти гумрук ва дигар соҳаҳои хизматрасонӣ (логистикӣ) (минбаъд – объекти таҷрибаомӯзӣ) оид ба самтҳои фаъолияти гумрукӣ ташкил карда мешавад.

Таҷрибаомӯзӣ ҷузъи ҳатмии нақшаи таълимӣ буда, муассисаҳои таҳсилоти олии касбӣ ҷиҳати ташкили он масъул мебошанд. Таҷрибаомӯзӣ чунин бояд ташкил карда шавад, ки донишҷӯ имконияти истифодаи малакаи гирифтаашро ҳангоми навиштани рисолаи хатм дошта бошад. Агар донишҷӯ таҳсилро дар муассисаи таҳсилоти олии касбӣ бо кор дар яке аз соҳаҳои хоҷагии халқ якҷоя пеш барад, пас муассисаи таҳсилоти олии касбӣ ҳуқуқ дорад гузаштани таҷрибаро дар ҷои кори донишҷӯ иҷозат диҳад, ба шарте ки хислати кори аз тарафи донишҷӯ иҷрокардашаванда ба соҳаи тахассусе, ки аз рӯи он вай дар муассисаи таҳсилоти олии касбӣ таҳсил мекунад, мувофиқ бошад.

Гузаштани таҷрибаомӯзӣ барои донишҷӯён бояд мувофиқи нақшаи таълимӣ ва барномаи таҷрибаомӯзии аз тарафи донишгоҳ тасдиққардашуда сурат гирад ва бо пешниҳод намудани ҳисобот оид ба таҷрибаомӯзию ҳимояи он анҷом пазирад.

Мутобиқи Низомномаи намунавӣ дар бораи таҷрибаомӯзии донишҷӯёни муассисаҳои таҳсилоти олии касбии Ҷумҳурии Тоҷикистон, ки бо қарори мушовараи Вазорати маориф ва илм аз 28.08.2014 таҳти №18/10 тасдиқ шудааст, дар муассисаҳои таҳсилоти олии касбӣ таҷрибаомӯзӣ дар шаклҳои асосии ба тариқи зайл муқарраркардашуда ташкил ва гузаронида мешаванд:

-таҷрибаомӯзии таълимӣ (шиносоӣ);

-таҷрибаомӯзии истеҳсолӣ;

-таҷрибаомӯзии пешаздипломӣ.

Таҷрибаомӯзии таълимӣ (шиносоӣ) корҳои таълимиеро дар бар гирифтааст, ки ҳангоми ташкил ва гузаронидани онҳо донишҷӯён маълумоти аввалинро дар бораи хусусиятҳои фаъолияти касбии самт (ихтисос)-и интихобкардаи худ ба даст меоранд. Ин шакли таҷрибаомӯзӣ дар курси 2-юм аз 29 июни соли 2022 то 12 июли соли 2022 гузаронида мешавад.

Вазифаҳои таҷрибаомӯзии таълимӣ (шиносоӣ) дар муайян намудани асосҳои фаъолияти касби оянда ва баланд бардоштани маҳорат ва малакаи аввалини тахассусии донишҷӯ ифода мегардад. Он аз намудҳои таҷрибаомӯзии экскурсонӣ, шиносоӣ, таҳлилӣ иборат буда, аз рӯи Стандарти давлатии таҳсилоти олии касбӣ муайян карда шуда, дар мақоти иҷроияи ҳокимияти давлатии вилояту шаҳрҳо, дар назди кафедраҳои тахассусӣ гузаронида мешавад.

Манбаи ташаккул додани малакаҳои касбӣ ҳангоми гузаронидани таҷрибаомӯзии таълимӣ дар муассисаҳои таҳсилоти олии касбӣ метавонад азбар намудани барномаҳои гуногун ва иҷрои шаклҳои гуногуни корҳои амалӣ, аз қабили системаи тренингӣ, бозиҳои расмии касбӣ, озмоишӣ ва барномаҳои компютерӣ («Делта», «1С Муҳосибот», «Вест 4», «Омор» ва “Ҳукумати электронӣ”) ба шумор равад.

Таҷрибаомӯзии истеҳсолӣ аз рӯи самт (ихтисос) бо мақсади мустаҳкам намудани донишҳои назариявии донишҷӯён, аз рӯи фанҳои умумикасбӣ ва тахассусӣ, ҷамъоварии маводи таълимӣ барои навиштани корҳои курсӣ гузаронида мешавад. Таҷрибаомӯзии истеҳсолӣ дар воҳидҳои сохтории Хадамоти гумрук ташкилот ё муассисаи таълимӣ ва озмоишгоҳҳои соҳавӣ гузаронида мешавад. Ин шакли таҷрибаомӯзӣ дар курси 3-юм аз 19 июни соли 2022 то 12 июли соли 2022 гузаронида мешавад.

Таҷрибаомӯзии истеҳсолӣ метавонад дар назди кафедраҳои тахассусӣ ва ё муассисаҳои ба он марбут гузаронида шаванд. Гурӯҳи таълимӣ ба

зергурӯҳҳо ҷудо карда шуда, мақсади он муайян карда мешавад. Бо қарори Шӯрои олимони муассисаҳои таҳсилоти олии касбӣ гузаронидани ин шакли таҷрибаомӯзӣ дар муддати ҳафтаҳои таълими назариявӣ иҷозат дода мешавад. Дар чунин мавридҳо муҳлати гузаронидани таҷрибаомӯзӣ барои нигоҳ доштани давомнокии он мувофиқи нақшаҳои таълимӣ муайян карда мешавад.

Таҷрибаомӯзии пешаздипломӣ дар курси 4-ум гузаронида мешавад. Давомнокии он барои донишҷӯёни курси 4-уми шуъбаи рӯзона ва курси 3 аз 13 апрели соли 2022 то 24 майи соли 2022, муайян карда шудааст. Вазифаи таҷрибаомӯзии пешаздипломӣ аз рӯи талаботи барномаи таълимии самт (ихтисос)-и муассисаи таҳсилоти олии касбӣ дар асоси пурра азхудкунӣ ва такмил додани дониш, азбар намудани роҳу усулҳои ҷамъоварӣ намудани натиҷаҳо ва далелҳо оид ба мавзӯи кори хатмкунии бакалавр (кори дипломии мутахассис) ва ба даст овардани салоҳиятҳои касбӣ аз ҷониби днишҷӯён муайян карда мешавад. Донишҷӯёне, ки дар асоси барномаи мақсаднок ба муассисаи таҳсилоти олии касбӣ аз рӯи самт (ихтисос) қабул шуда, таълим гирифта истодаанд, таҷрибаомӯзиҳои худро дар муассиса ва ташкилотҳое мегузаронанд, ки агар муссисаи таълимӣ бо онҳо шартномаи тарафайн ба имзо расонида бошад. Иваз кардани ҷои таҷрибаомӯзӣ танҳо бо розигии расмии ҳамин гуна муассиса ё ташкилот ба роҳ монда мешавад.

Донишҷӯён дар давраи гузаштан аз таҷрибаомӯзии пешаздипломӣ метавонанд аз рӯи самт (ихтисос)-е, ки таҳсил намуда истодаанд, дар муассисаҳои истеҳсолӣ, таълимӣ ба ҷойҳои холӣ ба кор қабул шаванд. Ба муассисае, ки дар он таҷрибаомӯзии пешаздипломии худро мегузаранд, бояд бо мавзуи тасдиққардашудаи рисолаи хатм (ё рисолаи дипломӣ) сафарбар карда шаванд.

1. Мақсад ва вазифаҳои таҷрибаомӯзии таълимӣ, истеҳсолӣ ва пешадипломӣ

Мақсади ташкил ва гузаронидани таҷрибаомӯзӣ аз ташаккул додани маҳорати касбии донишҷӯён дар асоси омӯзиши таҷрибаи фаъолияти муассиса, мустаҳкам намудани донишҳои назариявӣ ва амалии дар давоми таҳсил гирифтаи донишҷӯ, инчунин, ҷамъоварӣ ва коркарди мавод барои ҳисоботи таҷрибаомӯзӣ ва навиштани рисолаи хатм ба ҳисоб меравад.

Вазифаҳои муҳимтарини таҷрибаомӯзӣ ба даст овардани қобилияти касбии ихтисосҳои 1-26010101-идораи давлати ва маҳалӣ, 1-25010728 иқтисод ва идора дар корхонаҳои хурду миёна ва 1-26020212 идораи ҳайати кадрӣ амалии фаъолият ба ҳайси коромӯз дар воҳидҳои сохтории худидоракунии маҳал (минбаъд –объекти таҷрибаомӯзӣ) мебошанд, ки бо роҳҳои зерин амалӣ мешавад:

- омӯзиши вазифаҳо ва сохтори объекти таҷрибаомӯзӣ;
- омӯзиши принсипи ташкили кор дар объекти таҷрибаомӯзӣ;
- дида баромадани вазифаҳои объекти таҷрибаомӯзӣ, аз ҷумла дар самтҳои илмию таҳқиқотӣ, банақшагирии стратегӣ, таҳлилӣ ва робитаҳои иқтисодии хориҷӣ;
- омӯзиши ҳуҷҷатгузорӣ;
- таҳлили муқоисавии сохторҳо ва зерсохторҳо аз нуктаи назари вазифа ва уҳдадориҳо;
- иштирок дар гузаронидани амалиётҳои соҳавӣ, чорабиниҳо, семинарҳо, ҳуҷҷатгузорӣ ва дигар фаъолиятҳое, ки ба объекти таҷрибаомӯзӣ дахл доранд;
- омӯзиши тарзи истифодаи малакаи назариявӣ дар таҷриба (алоқаи назария бо амалия).

Ҷамъоварӣ, коркард ва таҳлили маводи зарурӣ дар объекти таҷрибаомӯзӣ бо роҳҳои зерин ба даст оварда мешавад:

- омӯзиши ҳуҷҷатҳои асосии воҳидҳои сохтории дахлдор;
- дида баромадан ва шинос шудан бо асосҳои қонунгузорӣ, санадҳои меъёрию ҳуқуқӣ, дастурамалҳо ва низомномаҳо, ки ба фаъолияти объекти таҷрибаомӯзӣ ва соҳа алоқамананд ё асоси фаъолият мебошанд;
- дида баромадани ҳисоботи даврагӣ (семоҳа, нимсола, солона) оид ба фаъолияти объекти таҷрибаомӯзӣ;
- ҷамъоварӣ намудани маводи оморӣ оид ба фаъолияти объекти таҷрибаомӯзӣ ва соҳа;

- шинос шудан бо тарзу усули коркард ва истифодаи таҷрибавии маълумотҳои оморӣ;

- омӯзиш ва ҷамъоварии мавод барои навиштани рисолаи хатм (дар ҳолати ҷойи таҷрибаомӯзӣ ба мавзуъ мувофиқ омадан бо супориши роҳбари рисолаи хатм);

- гирифтани ҳуҷҷатҳои намунавӣ, нусхаи ҳуҷҷатҳо ва ё ҳисобот (дар ҳолати махфӣ набудан) барои таҳлил ва навиштани ҳисобот ё рисолаи хатм.

- ҷамъоварӣ, коркард ва таҳлили маълумотҳое, ки барои иҷрои супориши инфиродӣ заруранд;

- омодасозии мавод барои маърӯзаву иттилоъ дар конференсияҳои илмии донишҷӯён.

2. Ташкил ва роҳбарии таҷрибаомӯзӣ

Ҷиҳати ташкил ва гузаронидани таҷрибаомӯзӣ банақшагирӣ ва амалӣ гардонидани чорабиниҳои зерин ҳатмӣ мебошад:

-муайян кардан ва интихоби макони гузаронидани таҷрибаомӯзӣ;

-бастани шартномаҳои тарафайн бо корхона, муассиса ё ташкилот;

-интихоби роҳбарон аз муассисаи таҳсилоти олии касбӣ ва корхона, муассиса ё ташкилот (дар асоси мувофиқаи қаблӣ бо онҳо) ва интишори фармоиши ректор;

-муайян намудани мавзӯъ, мақсад, вазифа ва супоришҳои инфиродӣ, таъмин намудани донишҷӯён бо барнома ва рӯзномаи таҷрибаомӯзӣ, дастурҳои таълимию методӣ);

-сафарбар кардани донишҷӯён ба макони таҷрибаомӯзӣ аз тарафи кафедра ва факултет.

Ҳуҷҷатҳои ташкилию методии асосӣ - ба тартиб даровардани фаъолияти донишҷӯён ва роҳбарони таҷрибаомӯзӣ аз муассисаи таҳсилоти олии касбӣ ва корхона, муассиса ё ташкилот, барнома ва рӯзномаи таҷрибаомӯзӣ, дастурҳои таълимию методӣ мебошад.

Барномаи таҷрибаомӯзӣ аз тарафи кафедраи тахассусӣ дар мувофиқа бо масъули корхона, муассиса ё ташкилот, мураттаб сохта мешавад. Саволҳои аз рӯи самт (ихтисос)-и амалкунандаи муассисаи таҳсилоти олии касбӣ тайёркардашуда ба барнома дар мувофиқа бо кафедра дохил карда мешаванд.

Барномаҳои таҷрибаомӯзиро роҳбари таҷрибаомӯзии истеҳсолӣ ва комиссияи махсуси методии муассисаи таълимӣ дида мебароянд ва онҳо аз тарафи муовини ректор оид ба таълим тасдиқ карда мешаванд.

Роҳбарии таҷрибаомӯзӣ аз тарафи кафедраи фаъолияти гумрукӣ амалӣ гардонида мешавад. Кафедра аз ҳайати омӯзгорони таҷрибанок роҳбарони таҷрибаомӯзиро бо фармоиши ректори донишгоҳ таъйин менамояд.

Масалан, Фармоиши ректори ДДМИТ «Оид ба таҷрибаомӯзии истеҳсолии донишҷӯён» чунин интишор мешавад.

Мутобиқи банди 63-юми «Низомномаи намунавӣ оид ба муассисаи таълимии таҳсилоти олии касбии Ҷумҳурии Тоҷикистон», бандҳои 106 ва 109-и «Низомномаи низоми кредитии таҳсилот дар муассисаҳои таҳсилоти олии касбии Ҷумҳурии Тоҷикистон» ва банди 2.3.-и «Низомнома доир ба таҷрибаомӯзии таълимӣ, истеҳсолӣ ва пешаздипломии донишҷӯёни ДДМИТ»,

фармоиш медиҳам:

1. *Донишҷӯёни курси 4-уми шуъбаи рузонаи факултети иқтисод ва бизнес, ихтисосҳои 1-26010101-идораи давлати ва маҳалӣ, 1-25010728 иқтисод ва идора дар корхонаҳои хурду миёна ва 1-26020212 идораи ҳайати кадрӣ, барои гузаштани таҷрибаомӯзии истеҳсолӣ аз 29.06.2022 то 12.07.2022 ба муассисаҳои зерин фиристода шаванд:*

№	*Ному насаби донишҷӯ*	*Ҷои гузаштани таҷрибаомӯзӣ*	*Роҳбари таҷрибаомӯзӣ*
1.	*Одинаев М.Ш.*	*Вазорати молияи ҶТ*	*Дотсент Муминов А.Б.*
2.	*Назаров М.М.*	*Раёссати молияи н.Рудакӣ*	*Дотсент Муминов А.Б.*
3.	*Маҷидов У.М.*	*Ориёнбонк н.Ёвон*	*Дотсент Мираков Қ. М.*

Роҳбари умумии таҷрибаомӯзии истеҳсолӣ мудири кафедра Муминов А. Б. таъйин карда шавад.

2. *Дар муддати 10 рӯз пас аз анҷоми таҷрибаомӯзии истеҳсолӣ ба садорати факултет ва шуъбаи таҷрибаомӯзӣ ва рушди касбият оид ба натиҷаи таҷрибаомӯзӣ ҳисобот пешниҳод карда шавад.*

3. *Назорати иҷроиши фармоиши мазкур ба зиммаи муовини якум, муовини ректор оид ба таълим Абдуалимзода Ҳ. А. вогузор карда шавад.*
Асос: шартномаи ҳамкорӣ ва роҳхат.

Баъди ба имзо расидани фармоиши ректори донишгоҳ оид ба таҷрибаомӯзӣ ба донишҷӯ рӯзнома ва роҳхат дода мешавад, ки одатан аз

тарафи мутасаддии кафедра пур карда шуда, тақсим мегардад. Ҳар як роҳбари таҷрибаомӯзӣ аз кафедра ба донишҷӯ - таҷрибаомӯз супориши мушаххаси инфиродӣ, вобаста ба иҷрои кори илмӣ-таҳқиқотӣ, рисолаи хатм медиҳад, ки дар рӯзнома дарҷ карда мешавад (Замимаи 1).

Вобаста ба объекти таҷрибаомӯзӣ дар рӯзнома нақшаи тақвимии таҷрибаомӯзӣ пур карда мешавад, ки аз тарафи роҳбарони таҷрибаомӯзӣ аз донишгоҳ ва аз объекти таҷрибаомӯзӣ имзо карда мешавад.

Дар давоми таҷрибаомӯзӣ донишҷӯ супоришҳои мушаххасро мувофиқи барнома иҷро намуда, дар корхонаҳои хурду миёна ва мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии шаҳру ноҳияҳо ҳамчун таҷрибаомӯз, коромӯз ва ёрдамчӣ ҳисобида шуда метавонад. Дар ҳолатҳои зарурӣ таҷрибаомӯзро ин муассиса метавонад ба яке аз штатҳои холӣ муваққатан (дар муддати таҷрибаомӯзӣ) ба кор қабул намоянд.

Вақти кории донишҷӯ-таҷрибаомӯз ҳангоми гузаштан аз таҷрибаомӯзӣ бо Кодекси меҳнати Ҷумҳурии Тоҷикистон ба тартиб даровaрда мешавад ва барои донишҷӯёни аз сини 18-сола боло ҳафтае на зиёдтар аз 40 соат, барои донишҷӯёни сини 16-18-сола ҳафтае на зиёдтар аз 35 соатро дар бар мегирад. Вақти кории таҷрибаомӯз вобаста ба реҷа ва тартиби дохилии кории .корхонаҳо муаян карда мешавад.

Тағйир додани муҳлати гузаронидани таҷрибаомӯзии донишҷӯёни курсҳои алоҳида аз рӯи самт (ихтисос)-ҳо танҳо бо қарори Шӯрои олимони муассисаи таҳсилоти олии касбӣ ба амал оварда мешавад. Бо сабабҳои узрнок ба дигар вақт гузаронидани муҳлати таҷрибаомӯзӣ (ба таври инфиродӣ) мувофиқи фармоиши ректори муассисаи таҳсилоти олии касбӣ ба роҳ монда мешавад. Барои дар чунин ҳолат ба имзо расонидани фармоиши ректор ҳамчун асос аризаи донишҷӯ, розигии кафедра, пешниҳоди садорати факултет, муовини якум, муовини ректор оид ба таълим ва ҳуҷҷатҳои муҳлати гузаронидани таҷрибаомӯзиро тасдиққунанда баромад мекунанд.

Мутасаддии асосии таҷрибаомӯзӣ роҳбари объекти таҷрибаомӯзӣ ҳисоб меёбад. Роҳбари таҷрибаомӯзиро сардорони воҳидҳои сохтории корхонаҳо ки донишҷӯ дар он ҷо таҷрибаомӯзӣ мекунад, таъйин менамояд.

Роҳбари умумии таҷрибаомӯзӣ аз кафедра мудири кафедра буда, раванди таҷрибаомӯзиро назорат мекунад ва корҳои зеринро ба иҷро мерасонад:

- бо объектҳои таҷрибаомӯзӣ пеш аз оғози таҷрибаомӯзӣ робита пайдо менамояд;

- лоиҳаи фармоиши ректори донишгоҳро оид ба таҷрибаомӯзӣ вобаста ба нақшаи таълим таҳия менамояд, ки дар он ба ҳар як донишҷӯ объект ва роҳбари таҷрибаомӯзӣ вобаста карда мешавад;

- баъди анҷоми сессияи санҷишию имтиҳонӣ бо гурӯҳҳои академӣ оид ба тарзи гузаштани таҷрибаомӯзӣ маҷлис мегузаронад ва роҳбарони таҷрибаомӯзиро муаррифӣ менамояд;

- дар якҷоягӣ бо роҳбарони таҷрибаомӯзӣ раванди таҷрибаомӯзиро таҳти назорати қатъӣ мегирад;

- пас аз анҷоми таҷрибаомӯзӣ қабул ва ҳимояи ҳисоботи таҷрибаомӯзиро ташкил мекунад.

Роҳбари таҷрибаомӯзӣ аз донишгоҳ ба донишҷӯ - таҷрибаомӯз дар ҳалли масъалаҳои амалӣ ва илмӣ, таҳлили маълумотҳои оморӣ ва ҳалли дигар масъалаҳо кумаки илмӣ-методӣ мерасонад.

Гузаронидани чорабиниҳоро дар самтҳои зерин таъмин менамояд:

- ба донишҷӯ - таҷрибаомӯз дар давоми таҷрибаомӯзӣ, вобаста ба нақшаи таълимӣ ва самти таҳқиқотии кафедра, супориши мушаххас медиҳад;

- сифати гузаронидани таҷрибаомӯзиро назорат мебарад ва мувофиқ будани онро ба барномаи мазкур ва барномаҳои таълимии фанҳои тадрисшавандаи кафедра таъмин менамояд;

- оид ба таъмини шароитҳои мусоиди корӣ дар воҳидҳои сохтории корхонаҳо ва шинос шудани донишҷӯ - таҷрибаомӯз ба шартҳои бехатарии меҳнат ва реҷаи корӣ назорат мебарад;

- ҳисоботи таҷрибаомӯзиро аз назар гузаронида, хулосаи мусбӣ ё манфии худро медиҳад ва дар ҳолати ба талабот ҷавобгӯ будани ҳисобот ва рӯзномаи таҷрибаомӯзӣ барои дифоъ намудан дар назди комиссия иҷозат медиҳад;

- дар кори комиссияи қабули ҳисобот иштирок менамояд;

- ба мудири кафедра оид ба беҳтар намудани таҷрибаомӯзии донишҷӯён хулосаву пешниҳодоти худро дар шакли ҳисобот пешниҳод мекунад.

Роҳбари таҷрибаомӯзӣ аз объектҳои таҷрибаомӯзӣ корхонаҳо:

- раванди таҷрибаомӯзиро мувофиқи барномаи мазкур, супориши мушаххас ва нақшаи тақвимӣ таъмин менамояд;

- оид ба қоидаҳои бехатарии меҳнат, реҷаи корӣ, хусусиятҳои махфияти иттилоот, сирри корхона ва дигар паҳлуҳои фаъолияти объекти таҷрибаомӯзӣ машварат медиҳад;

- донишҷӯён-таҷрибаомӯзон - ро бо таърихи объекти таҷрибаомӯзӣ, оиннома, низомнома, самти асосии фаъолият, сохтор, шуъбаҳо, вазифаҳо, раванди технологӣ, илмию тадқиқотӣ, робитаҳои иқтисодӣ ва дигар самтҳо шинос менамояд ё барои омӯхтани онҳо мусоидат мекунад;

- донишҷӯ-таҷрибаомӯзро бо фаъолияти амалии объекти таҷрибаомӯзӣ шинос намуда, бо маводи зарурӣ онҳоро таъмин менамояд;

- интизоми донишҷӯ-таҷрибаомӯзро назорат менамояд ва дар ҳолатҳои аз тарафи таҷрибаомӯз вайрон кардани интизом ба донишгоҳ сари вақт хабар медиҳад;

- сари вақт пур кардани рӯзномаи таҷрибаомӯзӣ ва навиштани ҳисоботро назорат мебарад ва ба таҷрибаомӯз тавсифнома медиҳад.

Донишҷӯ - таҷрибаомӯз уҳдадор аст:

- дар ҳолатҳои дар гуруҳи шарномавӣ таҳсил намудан ва объекти таҷрибаомӯзиаш муайян будан ба мудири кафедра то таҳияи лоиҳаи фармоиши таҷрибаомӯзӣ хабар диҳад;

- роҳхат, рӯзнома ва барномаи таҷрибаомӯзиро бо супориши мушаххас сари вақт аз кафедра гирад;

- сари вақт, мувофиқи муҳлати дар рӯзнома дарҷёфта, ба воҳидҳои сохтории Хадамоти гумрук ва дигар соҳаҳои хизматрасонӣ (логистикӣ) равад ва худро ба қайд гирад;

- бо реҷаи корӣ, интизоми меҳнат, қоидаҳои бехатарӣ ва тартиботи дохилии объекти таҷрибаомӯзӣ шинос шуда, онҳоро пурра риоя намояд;

- супоришҳои алоҳидаи роҳбари таҷрибаомӯзиро дар объекти таҷрибаомӯзӣ иҷро намояд, ки бо супоришҳои мушаххаси роҳбари таҷрибаомӯзӣ аз донишгоҳ ва барнома мувофиқ ҳастанд;

- дар ҳолати гузаштани таҷрибаомӯзӣ агар ягон монеа ба вуҷуд ояд, ҳатман ба роҳбари таҷрибаомӯзӣ аз донишгоҳ ё мудири кафедра хабар диҳад;

- ҳар рӯз мазмуни мухтасари кори иҷрошударо дар рӯзнома қайд намуда, на камтар аз як маротиба дар як ҳафта ба роҳбари таҷрибаомӯзӣ аз объекти таҷрибаомӯзӣ барои баррасӣ, тағйирот даровардан, имзо ва қайди иҷрои супориш рӯзномаашро пешниҳод намояд;

- дар асоси қайдҳои кардашуда, маводи ҷамъкардашуда, таҳлил ва шиносоӣ бо вазифаҳо ва тарзи ташкили кор дар объекти таҷрибаомӯзӣ ва

иҷрои супоришҳои мушаххас ҳисоботи таҷрибаомӯзиро навишта, муқовабандӣ намояд;

- баъди анҷоми таҷрибаомӯзӣ рӯзнома ва тавсифномаро бо мухр ва имзои роҳбари таҷрибаомӯзиро аз объекти таҷрибаомӯзӣ гирифта, ба кафедра дар мухлатҳои муайяншуда супорад;
- дар ҳолати якчанд нафар сафарбар шудан ба як объекти таҷрибаомӯзӣ ҳисобот бояд бо ҳисоботи дигар якхела набошад;
- дар ҳолати тақризи манфӣ гирифтан аз роҳбар ё камбудӣ доштани ҳисоботи таҷрибаомӯзӣ, хатоҳоро бояд сари вақт ислоҳ намояд;
- ҳисоботи таҷрибаомӯзиро бо тартиб ва ҷадвали аз тарафи кафедра муайяншуда, дар назди комиссияи қабули ҳисобот дифоъ намояд;
- дар ҳолати насупоридани ҳисоботи таҷрибаомӯзӣ дар муддати муайяншуда ва ё дифоъ накардани он донишҷӯ аз донишгоҳ хориҷ карда мешавад.

3. Ҳуҷҷатҳои ҳисоботӣ оид ба таҷрибаомӯзӣ

Ба ҳуҷҷатҳои ҳисоботӣ оид ба таҷрибаомӯзӣ дохил мешаванд:

- Рӯзномаи таҷрибаомӯзӣ, ки дар он корҳои рӯз ба рӯз баанҷомрасонида дар ҷойи таҷрибаомӯзӣ дарҷ меёбад ва аз тарафи роҳбари таҷрибаомӯзӣ аз объекти таҷрибаомӯзӣ ба имзо расонида мешавад.
- Ҳисобот оид ба таҷрибаомӯзӣ (дар ҳаҷми на кам аз 25 саҳифа ва дар шакли дастнавис).
- Тавсифномаи таҷрибаомӯз, ки аз тарафи роҳбари таҷрибаомӯзи навишта шуда, имзо ва мухр гузошта шудааст.

4. Барномаи таҷрибаомӯзӣ

Барномаи таҷрибаомӯзӣ аз қисматҳои зерин иборат аст: 1.

Нақшаи тақвимии мавзуъҳо барои таҳлил ва омӯзиш;

2. Мундариҷаи таҷрибаомӯзӣ.

4.1. Нақшаи тақвимии мавзуъҳо барои таҳлил ва омӯзиш

Нақшаи тақвимии мавзуъҳо барои таҳлил ва омӯзиш дар ҷадвали 1 нишон дода шудааст.

Ҷадвали 1.

Нақшаи тақвимии мавзуъҳо барои таҳлил ва омӯзиш

р/т	Номгӯи мавзуъҳо	Муҳлати иҷроиш
1.	Шиносоӣ бо объекти таҷрибаомӯзӣ, ки донишҷӯ ба он ҷо равона карда шудааст	2 рӯз
2.	Омӯзиши вазифаҳои асосии оинномавии объекти таҷрибаомӯзӣ ва муайян кардани мавқеи он дар соҳа	4 рӯз
3.	Дида баромадани дигар ҳуҷҷатҳои меъёрие, ки фаъолияти объекти таҷрибаомӯзиро ба танзим медароранд	2 рӯз
4.	Омӯзиши самти фаъолият ва вазифаҳои асосии сохторҳои алоҳидаи объекти таҷрибаомӯзӣ вобаста ба самти ихтисос	5 рӯз
5.	Омӯзиш ва таҳлили тартиби ташкили раванди кор дар шуъба(ҳо) ва ё сохторҳои объекти таҷрибаомӯзӣ, хусусиятҳои воридот ва содироти молу воситаҳои нақлиёт ва усулҳои хизматрасонӣ	8 рӯз*
6.	Таҳлили алоқамандии муассиса (шуъба) бо шаклҳои муносибатҳои иқтисодии байналмиллалӣ ва хусусиятҳои фаъолияти он дар ин самт	15 рӯз*
7.	Омӯзиши сиёсат, самаранокии фаъолияти идоракунӣ, стратегия, хусусиятҳои таҳқиқот, барномасозӣ ва дигар чорабиниҳо дар самти робитаҳои иқтисодии хориҷии объекти таҷрибаомӯзӣ ва ё саҳми он дар мамлакат	15 рӯз*
8.	Таҳлили ҷараёни иттилоотӣ, ҳуҷҷатгузорӣ, технологияи коркарди иттилоот оид ба самти фаъолияти объекти таҷрибаомӯзӣ	3 рӯз
9.	Таҳлили иттилоот оид ба самти таҳқиқот дар доираи кори хатмкунӣ ва иҷроиши супориши мушаххас	Дар давоми таҷрибаомӯзӣ
10.	Иштироки фаъолона дар чорабиниҳое, ки дар объекти таҷрибаомӯзӣ гузаронида мешавад	Дар давоми таҷрибаомӯзӣ

*** бо дарназардошти рӯзҳои шанбе**

4.2. Мундариҷаи таҷрибаомӯзӣ

Донишҷӯ - таҷрибаомӯз дар давраи таҷрибаомӯзӣ бояд маводи оморӣ ҷамъоварӣ намояд, онҳоро коркард намуда, барои навиштани ҳисобот ва рисолаи хатм истифода барад. Бо супориши мушаххаси роҳбари таҷрибаомӯзӣ аз донишгоҳ донишҷӯ-таҷрибаомӯз санадҳои меъёрию ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон ва байналмилалиро оид ба фаъолияти гумрукӣ ва адабиёти заруриро омӯхта, алоқамандӣ ва усули истифодаи онро дар амал ҳангоми таҷрибаомӯзӣ таҳлил намояд. Дар асоси таҷрибаи

муассисаҳо, корхонаҳо, ширкатҳо, ки дар адабиёт оварда шудааст, аз тарафи донишҷӯ-таҷрибаомӯз таҳлили муқоисавӣ гузаронида мешавад.

Дар ҷамъбасти таҷрибаомӯзӣ маводи таҳлилшуда барои навиштани рисолаи хатм ва ҳисоботи тачриабаомӯзӣ истифода карда мешаванд.

Мавзуи 1. Шиносоӣ бо объекти таҷрибаомӯзӣ, ки донишҷӯ ба он ҷо равона карда шудааст

Дар раванди таҷрибаомӯзӣ бояд масъалаҳои зерин омӯхта шаванд:

Сохтор ва номгӯи объекти таҷрибаомӯзӣ, ки донишҷӯ ба он ҷо равона карда шудааст. Маълумотномаи кӯтоҳи таърихӣ оид ба фаъолияти онҳо. Нақшаи объекти таҷрибаомӯзӣ, ки донишҷӯ ба он ҷо равона карда шудааст, сохтори идоракунӣ ва таркибии онҳо.

Нишондиҳандаҳои техникӣ-иқтисодии объекти таҷрибаомӯзӣ дар се соли охир ва ё дар давраи таҷрибаомӯзӣ. Шиносоӣ бо нақшаҳои дурнамои объекти таҷрибаомӯзӣ ва усулҳои тарҳрезии онҳо.

Мавзуи 2. Омӯзиши вазифаҳои асосии оинномавии объекти таҷрибаомӯзӣ ва муайян кардани мавқеи онҳо дар соҳа

Вазифаҳои асосии объекти таҷрибаомӯзӣ ва мақсади фаъолияти (ташкили) он. Оинномa, Низомнома, дастурамали фаъолият, ҳуҷҷатҳо ва санадҳои меъёрию ҳуқуқӣ, ки фаъолияти объекти таҷрибаомӯзиро ба танзим медароранд.

Мавқеи объекти таҷрибаомӯзӣ дар соҳа. Нишондиҳандаҳои фаъолияти иқтисоди хориҷии объекти таҷрибаомӯзӣ. Сарчашмаи молиякунонии объекти таҷрибаомӯзӣ ва истифодаи маблағҳо дар самтҳои фаъолият.

Мавзӯи 3. Дида баромадани дигар ҳуҷҷатҳои меъёрие, ки фаъолияти объекти таҷрибаомӯзиро ба танзим медароранд

Омӯзиши Дастуру супоришҳои Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба фаъолияти соҳибкорӣ. Қонунҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон дар бораи ҳимоят ва дастгирии фаолияти соҳибкорӣ.

Мавзуи 4. Омӯзиши самти фаъолият ва вазифаҳои асосии сохторҳои алоҳидаи объекти таҷрибаомӯзӣ вобаста ба самти ихтисос

Вазифаҳои асосии объекти таҷрибаомӯзӣ, ки мувофиқи тақсимот донишҷӯ сафарбар карда шудааст. Вазифаҳо дар самти фаъолияти иқтисоди хориҷӣ вобаста ба объекти таҷрибаомӯзӣ.

Хусусиятҳои иҷроиши вазифаҳо аз тарафи объекти таҷрибаомӯзӣ.

Мавзуи 5. Омӯзиш ва таҳлили тартиби ташкили раванди кор дар МИҲД-ии шаҳру ноҳияхо.

Вазифаҳо ва уҳдадориҳои сардор ва кормандони воҳиди сохторӣ. Принсипи ташкили кор ва ҷараёни фармоишӣ - иҷроишӣ.

Хусусиятҳои кори иҷрокардаистода. Тартиби барасмиятдарории гумрукӣ ва назорати гумрукии молу воситаҳои наклиёт. Хусусияти интиқоли молу воситаҳои нақлиёт тавассути сарҳади гумрукии Ҷумҳурии.

Мавзуи 6. Таҳлили алоқамандии объекти таҷрибаомӯзӣ бо шаклҳои муносибатҳои иқтисодии байналмилалӣ ва хусусиятҳои фаъолияти он дар ин самт

Фаъолияти объекти таҷрибаомӯзӣ дар самти муносибатҳои иқтисодии байналмиллалӣ ё алоқамандӣ бо он. Самти фаъолияти воҳидҳои сохтории Хадамоти гумрук ва дигар соҳаҳои хизматрасонӣ (логистикӣ) дар соҳаи муносибатҳои байналмилалӣ.

Таҳлили ҳиссаи объекти таҷрибаомӯзӣ дар самти фаъолияти иқтисодии хориҷӣ, муайяннамоии стратегияи он, таҳқиқот дар ин самт ва ғайраҳо.

Мавзуи 7. Омӯзиши сиёсат, самаранокии фаъолияти идоракунӣ, стратегия, хусусиятҳои тадқиқот, барномасозӣ ва дигар чорабиниҳо дар самти робитаҳои иқтисодии хориҷии объекти таҷрибаомӯзӣ ва ё саҳми он дар кишвар

Омӯзиш ва таҳлил вобаста ба самти фаъолияти объекти таҷрибаомӯзӣ:

- хусусиятҳои ташкили кор дар шуъбаҳо ва раёсатҳои робитаҳои иқтисодии хориҷӣ;
- сиёсати объекти таҷрибаомӯзӣ дар самти робитаҳо бо бонкҳо ва мамолики хориҷӣ;
- таҳлили фаъолияти объекти таҷрибаомӯзӣ;
- таҳлили амалиётҳои асъории объекти таҷрибаомӯзӣ;
- иштирок дар низомҳои байналмилалии молиявӣ ва таҳлили он; - тартиби ҳисоббаробаркунии объекти таҷрибаомӯзӣ бо ширкатҳо.

Муассисаи илмӣ-таҳқиқотӣ:

- самти таҳқиқот ва хусусиятҳои амалигардонии он;
- таҳлили ҳисоботи илмӣ-таҳқиқотӣ ва натиҷаҳои назарраси он дар самти инкишофи соҳаҳои иқтисодӣ ва робитаҳои хориҷии иқтисодӣ;
- тарзи пешниҳоди натиҷаҳои таҳқиқоти илмӣ ба Ҳукумат ва самаранокии онҳо;

- самаранокии чорабиниҳои илмӣ-таҳқиқотӣ дар сатҳи соҳавӣ, ҷумҳуриявӣ ва байналмилалӣ;

- усулҳои таҳқиқот ва тартиб додани консепсияҳо дар самти фаъолияти иқтисодии хориҷӣ ва таъмини манфиатҳои иқтисодии мамлакат.

Созмонҳо ва Конвенсияҳои байналмилалӣ:

- самти фаъолияти созмон дар таъмини рушди иқтисодӣ, иҷтимоӣ, фарҳангӣ, илмӣ ва ғайраҳо;
- таҳлили барномаҳои амалигардида дар самти рушди иқтисодии мамлакат аз тарафи созмон;
- таҳлили ҳисобот ва барномаҳои аз тарафи созмон таҳияшуда;
- натиҷаҳои мониторинги фаъолияти созмон ё амалигардонии барнома ё лоиҳаҳо;
- миқдори лоиҳаҳо дар самти рушди Хадамоти гумрук;
- таҳлили дурнамои ҳамкории Хадамоти гумрук бо созмон.

Мавзуи 8. Таҳлили равияи иттилоотӣ, ҳуҷҷатгузорӣ, технологияи коркарди иттилоот оид ба самти фаъолияти объекти таҷрибаомӯзӣ

Усулҳои ҷамъкунии иттилоот аз тарафи объекти таҷрибаомӯзӣ, сарчашмаи он, тарзи коркард ва истифода.

Ҳуҷҷатгузорӣ ва нигоҳдории иттилоот дар объекти таҷрибаомӯзӣ. Истифодаи иттилоот дар самти фаъолияти воҳидҳои сохтории Хадамоти гумрук ва дигар соҳаҳои хизматрасонӣ (логистикӣ).

Мавзуи 9. Таҳлили иттилоот оид ба самти таҳқиқот дар доираи рисолаҳои хатм ва иҷроиши супориши мушаххас

Ҷамъ намудани иттилооти зарурӣ, маводи оморӣ, ҳуҷҷатҳои меъёриву ҳуқуқӣ дар самти таҳқиқот аз тарафи донишҷӯ вобаста ба мавзуи рисолаи хатм. Ин раванд мустақилона ва инчунин бо супориши мушаххаси роҳбари таҷрибаомӯзӣ ё рисолаи хатм сурат гирифта метавонад (дар замима мавзуъҳои намунавии супориши мушаххас оид ба таҷрибаомӯзии истеҳсолӣ оварда мешавад).

5. Барасмиятдарорӣ ва ҳимояи ҳисоботи таҷрибаомӯзӣ

5.1. Баъди анҷоми таҷрибаомӯзӣ донишҷӯ-таҷрибаомӯз бояд дар муддати 10 рӯз ҳуҷҷатҳои ҳисоботӣ оид ба таҷрибаомӯзиро ба кафедра супорад. Номгӯи ин ҳуҷҷатҳо дар банди 4-и дастури мазкур оварда шудааст.

5.2. Рӯзномаи таҷрибаомӯзӣ ҳуҷҷати асосии ҳисоботӣ ба ҳисоб меравад. Дар асоси он гузаштани таҷрибаомӯзӣ аз тарафи донишҷӯ тасдиқ меёбад.

Дар рӯзнома маълумоти зерин дарҷ карда мешавад:

- нақшаи тақвимии таҷрибаомӯзӣ вобаста ба барномаи таҷрибаомӯзӣ (аз тарафи роҳбарони таҷрибаомӯзӣ аз донишгоҳ ва корхона бо имзо тасдиқ карда ва назорат бурда мешавад);

- супориши мушаххаси таҷрибаомӯзӣ;

- мундариҷаи корҳои иҷрошудаи ҳаррӯза ва раванди гузаштани таҷрибаомӯзӣ (бо имзои роҳбари таҷрибаомӯзӣ аз истеҳсолот дар ҳар як саҳифа);

- тавсифномаи роҳбари таҷрибаомӯзӣ аз воҳидҳои сохтории корхонаҳо оид ба корҳои баанҷомрасонидаи таҷрибаомӯз ва иҷрои супоришҳои мушахас, интизому муносибат ба кор ва ҷидду ҷаҳди ӯ, инчунин баҳои тавсиявӣ нисбати таҷрибаомӯзӣ;

- хулосаи роҳбари таҷрибаомӯзӣ аз кафедра доир ба таҷрибаомӯзии донишҷӯ (мувофиқат ба барномаи мазкур, иҷрои супоришҳои мушаххас, мувофиқати мазмуни ҳисобот ба мундариҷа ва талаботи мавҷуда, баҳои тавсиявии роҳбар ба донишҷӯ-таҷрибаомӯз);

- баҳои санҷишӣ оид ба таҷрибаомӯзӣ (баъди ҳимояи ҳисоботи таҷрибаомӯзӣ).

5.3. Таҳия ва барасмиятдарории *ҳисобот оид ба таҷрибаомӯзӣ* аз тарафи донишҷӯ-таҷрибаомӯз марҳалаи интиҳоии он ба ҳисоб меравад.

Дар ҳисоботи таҷрибаомӯзӣ маълумот оид ба муассиса ва сохтори он, дигар маълумотҳои зарурӣ вобаста ба барномаи мазкур, таҳлили маводи ҷамъшуда, факту рақамҳо ва нусхаи ҳуҷҷатҳои зарурӣ оварда мешавад.

Ҳисобот дар ҳаҷми на кам аз 25 саҳифаи дастнавис (дар ҳолати чопӣ бо фосилаи 2) пешниҳод карда мешавад. Шакли беҳтари мақбул чопӣ мебошад.

Ҳангоми ба тариқи чопӣ пешниҳод намудани ҳисобот талаботи зерин бояд риоя карда шаванд:

- маводи ҳисобот бо истифода аз таҳриргари Word бо шрифти Times New Roman Tj бо андозаи 14;

- андозаҳо А4 (210 х 297) аз чап – 2,5 см, аз рост – 1,0 см, аз боло ва поён – 2,0 см;

- фосилаи байни сатрҳо (интервал) – 1,5 см;

- иқтибосҳо дар дохили [5];

- саҳифагузорӣ - дар мобайни саҳифа;
- расмҳо, тасвирҳо, диаграмма ва ҷадвалҳо стандартҳои байналмилалӣ ҷавобгӯй бошанд.

Варақаи аввали он дар замимаи 3 оварда мешавад.

Сохтор аз сарсухан, қисмҳои мухталифи он, хулосаву пешниҳодот ва замимаҳо ҳисобот иборат аст.

Дар сарсухан маълумоти мухтасар оид ба объекти таҷрибаомӯзӣ, сохтори ташкилӣ ва идоракунии он, таърихи пайдоиш оварда мешавад, ки дар барномаи мазкур қайд карда шудааст. Инчунин, вазифаҳои таҷрибаомӯзӣ қайд карда мешаванд.

Қисмҳои алоҳидаи ҳисобот ба ҳалли масъалаҳо, супоришҳои мушаххас ва вазифаҳои гузошташуда вобаста мебошад.

Қисматҳои тавсиявии ҳисобот:

а) вазифаҳои объекти таҷрибаомӯзӣ ва шуъбаҳои он, ки донишҷӯ дар онҳо таҷрибаомӯзӣ гузаштааст. Тартиби ташкили раванди кор дар объекти таҷрибаомӯзӣ. Агар донишҷӯ дар якчанд шуъбаҳо таҷрибаомӯзӣ гузашта бошад, ин масоил дар зерқисматҳо дарҷ карда мешавад.

б) амалиёти асосӣ, дастурҳо ва меъёрҳо оид ба ташкили раванди кор, тарзу усули иҷрои вазифаҳо ва амалиёт. Таҳлили ҳисоботи объекти таҷрибаомӯзӣ.

в) таҳлили вазъи умумии объекти таҷрибаомӯзӣ ё самти фаъолияти он аз рӯи супоришҳои мушаххас ва масъалаҳои дар барномаи мазкур дарҷгардида. Таҳлили факту рақамҳо оид ба вазъи умумии соҳаи фаъолияти объекти таҷрибаомӯзӣ. Ҳисобот оид ба ҷамъи мавод аз объекти таҷрибаомӯзӣ ва иҷроиши супориши мушаххас.

Дар қисми хотимавии ҳисобот донишҷӯ-таҷрибаомӯз дар асоси таҳлилоти гузаронидааш оид ба самти фаъолияти объекти таҷрибаомӯзӣ хулосаҳои заруриро оид ба беҳбудии коргузорӣ ва фаъолияти хоҷагидорӣ дар объекти таҷрибаомӯзӣ ва ё инкишофи соҳа пешниҳод менамояд.

Дар замима нақшаҳо, нусхаи ҳуҷҷатҳо, намунаҳои ҳуҷҷатҳои дар объекти таҷрибаомӯзӣ истифодашаванда, санадҳои меъёрӣ ва ғайра оварда мешаванд.

Ҳангоми дар қисмҳои кор дарҷ гардидани ҷадвалҳои оморӣ онҳо пайиҳам бояд рақамгузорӣ карда шаванд (Масалан: Ҷадвали 2.3 – яъне ҷадвали 3-юми боби 2-и ҳисобот аст).

Замимаҳо аз давоми хулосаву пешниҳодот оварда шуда, саҳифаҳояш рақамгузорӣ карда намешаванд. Дар кунҷи рости болоии ҳуҷҷатҳои

замимавӣ «Замима» навишта шуда, бо рақами арабӣ ишора карда мешавад (масалан: Замимаи 4).

5.4. Роҳбари таҷрибаомӯзӣ аз кафедра баъди ба қайд гирифтан ҳисоботро аз нуқтаи назари мувофиқат намудан ба талаботи мавҷуда ва дурустии пур кардани рӯзномаи таҷрибаомӯзӣ санҷида дар рӯзнома хулосаи худро менависад ва баҳои тавсиявии донишҷӯро пешниҳод менамояд. Сипас дар варақаи аввали ҳисобот ***ба ҳимоя иҷозат дода шуда***ни ҳисоботро дарҷ намуда, имзо ва санаро мегузорад. Дар ҳолати дорои камбудӣ будани ҳисобот ё рӯзнома онро ***барои ислоҳ*** ба донишҷӯ бармегардонад.

Мудири кафедра бо тасдиқи садорати факултет ҷадвали ҳимояи ҳисоботро тартиб дода (дар се давр), ҳайати комиссияи қабули ҳимояи ҳисоботро таъйин менамояд. Роҳбари таҷрибаомӯзӣ аз кафедра дар ин ҳайат буда метавонад. Роҳбари таҷрибаомӯзӣ аз объекти таҷрибаомӯзӣ рӯзи ҳимояи донишҷӯ-таҷрибаомӯз иштирок карда метавонад.

Донишҷӯ дар муддати 10-12 дақиқа оид ба иҷрои барномаи таҷрибаомӯзӣ ва хусусияти фаъолияти объекти таҷрибаомӯзӣ баромад намуда, аз нуқтаи назари алоқамандии назария бо амалия фаъолияти объекти таҷрибаомӯзиро шарҳ медиҳад. Ӯ метавонад натиҷаҳои ҳангоми таҷрибаомӯзӣ бадастовардаро дар слайдҳо дарҷ намуда, ба комиссия пешкаш намояд. Инчунин, корҳои дар вақти таҷрибаомӯзӣ ба иҷро расонидаашро шарҳ дода, хулосаву пешниҳодоти худро ирсол менамояд.

Ҳайати комиссия дар асоси Низомномаи низоми таҳсилоти кредитӣ фаъолият намуда, аз рӯи натиҷаи ҳимоя ба донишҷӯ баҳогузорӣ менамояд. Баҳо дар суратҷаласаи ҳимояи ҳисоботи таҷрибаомӯзӣ, варақаи имтиҳонӣ ва дафтарчаи донишҷӯ гузошта мешавад ва ҳамаи ҳайати комиссия имзои худро мегузоранд. Нишондиҳандаҳои баҳогузорӣ чунинанд: баромади донишҷӯ дар вақти ҳимоя, баҳоҳои тавсиявии роҳбарони таҷрибаомӯзӣ, пурррагии шарҳи маводи овардашуда, ҷавоб ба саволҳо.

Нишондиҳандаҳои ҳарфӣ ва рақамии баҳои имтиҳонӣ дар низоми кредитии таҳсилот чунин аст:

Баҳои ҳарфӣ	Баҳои рақамӣ	Баҳо бо хол	Тартиби баҳогузорӣ дар системаи анъанавӣ
A	4,0	95□*F*□100	Аъло
A-	3,67	90□*F*□95	
B+	3,33	85□*F*□90	Хуб
B	3,0	80□*F*□85	

B-	2,67	75□*F*□80	
C+	2,33	70□*F*□75	Қаноатбахш
C	2,0	65□*F*□70	
C-	1,67	60□*F*□65	
D	1,33	55□*F*□60	
D-	1,0	50□*F*□55	

Агар донишҷӯ дар вақти муайяншуда ҳисоботро ба кафедра насупорад, баҳои ӯ як хол паст карда мешавад.

Дар ҳолатҳои зерин донишҷӯ аз донишгоҳ хориҷ мешавад:

- ба кафедра бе сабабҳои узрнок дар мӯҳлатҳои муайяншуда насупоридани ҳисоботи таҷрибаомӯзӣ ё ҳимоя накардани он;
- ба пуррагӣ иҷро накардани барномаи таҷрибаомӯзӣ;
- гирифтани тақризӣ манфӣ аз роҳбари таҷрибаомӯзӣ аз объекти таҷрибаомӯзӣ;
- нарафтан ба объекти таҷрибаомӯзӣ ва пешниҳоди ҳисоботи қалбакӣ (аз тарафи кафедра санҷида мешавад);
- гирифтани баҳои 2 «ғайриқаноатбахш» баъди ҳимояи ҳисоботи таҷрибаомӯзӣ (давраи дуюм бояд азпардохти маблағи триместр).

Замимаи 1.

СУПОРИШОТИ МУШАХХАС ДАР МУҲЛАТИ ТАҶРИБАОМӮЗӢ

1. Супоришоти мушаххас барои таҷрибаомӯзии истеҳсолӣ

____

____

____

____

____

____

2. Мундариҷаи супоришоти мушаххас

____

____

____

____

____

____

____

____

____

____

____

____

____

____

____

Имзои роҳбари таҷрибаомӯзӣ аз донишгоҳ ______________ _________

Замимаи 2.

Намунаи мавзуъҳои супоришоти мушаххас барои таҷрибаомӯзӣ[1]

1. Нақши корхонҳои хурду миёна дар таъмини рушди иқтисодиёти кишвар
2. Вазифа ва уҳдадориҳои объекти таҷрибаомӯзӣ
3. соҳибкор. Ҳуқуқ ва вазифаҳои он
4. Сарчашмаҳои молиякунонии фаъолияти соҳибкорӣ
5. Барасмиятдарории ҳуҷатҳо дар объекти таҷрибаомӯзӣ
6. Сохтори мақомоти иҷроияи Ҷумҳурии Тоҷикистон ва сохтори объекти таҷрибаомӯзӣ
7. Боркашони гумрукӣ. Ҳуқуқ ва вазифаҳои он
8. Шаклҳои назорати даромади соҳибкорӣ
9. Низомҳои ҳисоббароробаркуни бо кредиторон
10. Уҳдадориҳои соҳибкорон ҳангоми воридоти молу Хизматҳо.
11. Брокер ва вазифаҳои ӯ
12. Раёсатҳои молия ва саҳми онҳо дар ғанӣ гардонидани буҷаи давлат
13. Сиёсати навоварӣ ва зарурияти коркарди он дар ҶТ.
14. Ташкили танзими фаъолияти илмӣ ва навоварӣ.
15. Танзими фаъолияти сармоягузорӣ дар ҶТ.
16. Сиёсати давлатии сармоягузорӣ ва механизми амалисозии он.
17. Танзими давлатии фаъолияти соҳибкорӣ дар ҶТ.
18. Оияндабинӣ дар низоми танзими давлатии иқтисодиёт
19. Барномасозӣ –ҳамчун шакли танзими давлатии иқтисодиёт.
20. Танзими низоми молиявӣ ва аҳамияти он.
21. Буҷети давлатӣ ва хусусиятҳои танзими он.
22. Танзими андозситонӣ ва усулҳои амалигардонии он.
23. Танзими қарзӣ-пулӣ ва асъорӣ дар ҶТ.
24. Таркиб ва хусусиятҳои танзими зиддиинҳисорӣ.

[1] Вобаста ба объекти таљрибаомўзї

25. Сиёсати зиддиинҳисорӣ ва чораҳои таркибии он.
26. Танзими нархи инҳисорӣ ва аҳамияти он.
27. Рақобат- ҳамчун объекти тангзим.
28. Танзими давлатии фаъолияти илмӣ ва навоварӣ.
29. Давлат шакли кадом ташкилоти ҷомеа мебошад
30. Вазифаҳои ҳокимиятро яъне низоми идоракуниро амали менамояд
31. Давлат мавҷудияти ҳудудии муайяне мебошад, ки
32. Худидоракунии маҳаллӣ бо кадом восита дар ҷомеъа баромад мекунад
33. Давлат бо кадом роҳ ба фаъолият ва рафтори одамон таъсир мерасонад
34. Мактабҳои низоми идоракунии давлатиро номбар намоед.
35. Давлат дар асоси шартномаи ҷамъияти
36. Шаҳрвандон ҳамчун ӯҳдадориҳои худро иҷро намуда, ҳуқуқ дар чӣ доранд
37. Давлат дар байни ҳокимият ва шаҳрвандон амал намуда
38. Ҳокимият дар асоси шартнома амл намуда
39. Мақсади идоракунии асосии давлат ба кадом самт равона карда шудааст
40. Асоси ҳаёти инсонро чӣ мебозад
41. Ба сифати муносибатҳои иқтисоди чӣ баромад мекунад
42. Раванди ягонаи такрористеҳсол кадом неъматҳоро ба миён меорад
43. Мактабҳои низоми идоракунии давлатиро номбар намоед
44. Дар ҳолати аз тарафи шаҳрвандон ба таври фаъол иҷро гардидани ҳуқуқҳо
45. Ҳокимияти халқ бевосита аз тарафи ки интихоб карда мешавад.
46. Дар сохти давлатдорӣ нақши асосиро кадом ҳокимият мебозад.
47. Оияндабинӣ дар низоми танзими давлатии иқтисодиёт
48. Барномасозӣ –ҳамчун шакли танзими давлатии иқтисодиёт.
49. Танзими низоми молиявӣ ва аҳамияти он.
50. Буҷети давлатӣ ва хусусиятҳои танзими он.
51. Танзими андозситонӣ ва усулҳои амалигардонии он.
52. Танзими қарзӣ-пулӣ ва асъорӣ дар ҶТ.
53. Таркиб ва хусусиятҳои танзими зиддиинҳисорӣ.
54. Сиёсати зиддиинҳисорӣ ва чораҳои таркибии он.

55. Танзими нархи инҳисорӣ ва аҳамияти он.
56. Рақобат- ҳамчун объекти тангзим.
57. Танзими давлатии фаъолияти илмӣ ва навоварӣ**.**
58. Сиёсати навоварӣ ва зарурияти коркарди он дар ҶТ.
59. Ташкили танзими фаъолияти илмӣ ва навоварӣ.
60. Танзими фаъолияти сармоягузорӣ дар ҶТ.
61. Сиёсати давлатии сармоягузорӣ ва механизми амалисозии он.
62. Танзими давлатии фаъолияти соҳибкорӣ дар ҶТ.
63. Президентатсия Таркиб ва хусусиятҳои танзими зиддиинҳисорӣ.
64. Президентатсия Сиёсати зиддиинҳисорӣ ва чораҳои таркибии он.
65. Президентатсия Танзими нархи инҳисорӣ ва аҳамияти он.
66. Президентатсия Рақобат- ҳамчун объекти тангзим.

Замимаи 3
(Намуна)

ВАЗОРАТИ МОЛИЯИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН
ДОНИШГОҲИ ДАВЛАТИИ МОЛИЯ ВА ИҚТИСОДИ ТОҶИКИСТОН
ФАКУЛТЕТИ ИҚТИСОД ВА БИЗНЕС
КАФЕДРАИ ИҚТИСОДИ КОРХОНАҲО ВА СОҲИБКОРӢ

Ҳ И С О Б О Т

оид ба таҷрибаомӯзии
____
(таълимӣ, истеҳсолӣ, пешаздипломӣ)

дар
____
(номи муассиса)

Иҷро кард: донишҷӯи курси 4 – уми ихтисоси 1-26010101 – идораи давлатӣ ва маҳалӣ, гурӯҳи «А»
Халифаев Д.Б.

Роҳбари таҷрибаомӯзӣ аз кафедра, ________ ____________________

(имзо) (ному насаб)

Роҳбари таҷрибаомӯзӣ аз муассиса, ________

____

(имзо) (ному насаб) Ба

кафедра супорида шуд: _________________________ № ___

сана ва имзои шахси мутасаддӣ)

Баҳои ҳисоботи таҷрибаомӯзӣ бо қарори комиссия __________________

____

(имзои ҳайати комиссия)

____

____

____

Душанбе-2022

Замимаи 4.

ФЕҲРЕСТИ ПАЙГОҲҲОИ (ОБЪЕКТ) ТАҶРИБАОМӮЗИИ ДОНИШҶӮЁНИ ДОНИШГОҲИ ДАВЛАТИИ МОЛИЯ ВА ИҚТИСОДИ ТОҶИКИСТОН

№	НОМГӮЙИ ПАЙГОҲҲОЕ, КИ ДОНИШГОҲ ШАРТНОМАҲОИ ҲАМКОРИРО БА ИМЗО РАСОНИДААСТ	МӮҲЛАТИ ШАРТНОМАҲОИИ ҲАМКОРӢ	
1	ҶСК «ТОҶИКТРАНСГАЗ»	31.12.2021	31.12.2026
2	БДА «АМОНАТБОНК»	05.01.2021	31.12.2026
3	ХАДАМОТИ ГУМРУКИ НАЗДИ ҲУКУМАТИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН	26.12.2021	31.12.2026
4	СУДИ ОЛИИ ИҚТИСОДИИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН	02.01.2021	31.12.2026
5	ҶДММ ТАКХ «МАТИН»	15.09.2018	31.12.2022
6	ҶДММ «НОҚИЛИ ТАЛКО»	13.11.2017	31.12.2022
7	ҶДММ «БИРЖАИ ФОНДИИ ОСИЁИ МАРКАЗӢ»	12.03.2018	31.12.2022
8	АГЕНТИИ АВИАТСИЯИ ГРАЖДАНИИ НАЗДИ ҲУКУМАТИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН	12.03.2019	31.12.2023
9	ҶДММ ТАҚХ «ФИНКА»	23.05.2018	31.12.2023
10	ҶСП ТАҚХ «ХУМО»	12.06.2018	31.12.2023
11	ҶСК «ОРИЁНБОНК»	02.04.2018	31.12.2023
12	ВАЗОРАТИ КОРҲОИ ХОРИҶИИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН	29.03.2018	31.12.2023
13	ВАЗОРАТИ НАҚЛИЁТИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН	31.10.2018	31.12.2023
14	ҶДММ «ШМС КАБИР ТИҶОРАТ ГУРРУҲ»	12.12.2018	31.12.2023
15	ҶСК «ГУЛИСТОНИ ДУШАНБЕ»	30.12.2019	31.12.2023
16	ҶДММ ТҚХ «ОКСУС»	13.02.2019	31.12.2023
17	ҶСП «СПИТАМЕНБОНК»	14.02.2019	31.12.2023
18	ФИЛИАЛИ ҶСК «ОРИЁНБОНК» ДАР ШАҲРАКИ СОМОНИЁНИ НОҲИЯИ РӮДАКӢ	01..01.2019	31.01.2023
19	КОЛЛЕҶИ ТЕХНИКИИ ДОНИШГОҲИ ТЕХНИКИИ ТОҶИКИСТОН БА НОМИ М. ОСИМӢ	02.02.2018	20.07.2023
20	КОЛЛЕҶИ ОМОРИ ШАҲРИ ВАҲДАТ	22.05.2019	22.05.2024
21	КВД «ШИРКАТИ АЛЮМИНИЙИ ТОҶИК»	01.01.2019	31.12.2024
22	АССОТСИЯТСИЯИ МЕНЕҶЕРОН	05.06.2018	31.12.2024
23	ИНСТИТУТИ ИҚТИСОДИЁТИ КИШОВАРЗИИ АМИКҶТ	31.12.2019	31.12.2024
24	«ФОНДИ ДАСТГИРИИ СОҲИБКОРИИ ИСТЕҲСОЛИИ ШАҲРИ ДУШАНБЕ»	12.11.2020	31.12.2025

25	КУМИТАИ РУШДИ САЙЁҲИИ НАЗДИ ҲУКУМАТИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН	09.02.2021	31.12.2025
26	АГЕНТИИ СОДИРОТИ НАЗДИ ҲУКУМАТИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН	04.02.2021	31.12.2025
27	ҶСК «ТАВҲИДБОНК»	11.02.2021	31.12.2025
28	ВАЗОРАТИ МОЛИЯИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН	01.10.2012	01.10.2042
29	ВАЗОРАТИ САНОАТ ВА ТЕХНОЛОГИЯҲОИ НАВИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН	15.02.2021	31.12.2025
30	ҶСК «АЛИФ БОНК»	15.02.2021	31.12.2025
31	КВД БОНКИ САНОАТИВУ СОДИРОТИИ ТОҶИКИСТОН "САНОАТСОДИРОТБОНК"	15.02.2021	31.12.2025
32	ВАЗОРАТИ КИШОВАРЗИИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН	15.02.2021	31.12.2025
33	ВАЗОРАТИ АДЛИЯИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН	15.02.2021	31.12.2025
34	ВАЗОРАТИ МЕҲНАТ, МУҲОҶИРАТ ВА ШУҒЛИ АҲОЛИИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН	15.02.2021	31.12.2025
35	ВАЗОРАТИ РУШДИ ИҚТИСОД ВА САВДОИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН	15.02.2021	31.12.2025
36	ВАЗОРАТИ ФАРҲАНГИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН	15.02.2021	31.12.2025
37	КУМИТАИ ДАВЛАТИИ САРМОЯГУЗОРИ ВА ИДОРАИ АМВОЛИ ДАВЛАИИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН	15.02.2021	31.12.2025
38	ХАДАМОТИ АЛОҚАИ НАЗДИ ҲУКУМАТИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН	15.02.2021	31.12.2025
39	ХАДАМОТИ ЗИДДИИНҲИСОРИИ НАЗДИ ҲУКУМАТИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН	15.02.2021	31.12.2025
40	АГЕНТИИ СУҒУРТАИ ИҶТИМОӢ ВА НАФАҚАИ НАЗДИ ҲУКУМАТИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН	15.02.2021	31.12.2025
41	АГЕНТИИ ЗАХИРАҲОИ МОДДИИ ДАВЛАТИИ НАЗДИ ҲУКУМАТИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН	15.02.2021	31.12.2025
42	АГЕНТИИ СТАНДАРТИЗАТСИЯ, МЕТРОЛОГИЯ, СЕРТИФИКАТСИЯ ВА НОЗИРОТИ САВДОИ НАЗДИ ҲУКУМАТИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН	15.02.2021	31.12.2025
43	АГЕНТИИ ХАРИДИ МОЛ, КОР ВА ХИЗМАТРАСОНИИ НАЗДИ ҲУКУМАТИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН	15.02.2021	31.12.2025
44	АГЕНТИИ ХОҶАГИИ ҶАНГАЛИ НАЗДИ ҲУКУМАТИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН	15.02.2021	31.12.2025
45	КУМИТАИ БЕХАТАРИИ ОЗУҚАВОРИИ НАЗДИ ҲУКУМАТИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН	15.02.2021	31.12.2025
46	МАРКАЗИ ТАТҚИҚОТИ СТРАТЕГИИ НАЗДИ ПРЕЗИДЕНТИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН	15.02.2021	31.12.2025

47	АГЕНТИИ НАЗОРАТ ДАР СОҲАИ МАОРИФ ВА ИЛМИ НАЗДИ ПРЕЗИДЕНТИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН	15.02.2021	31.12.2025
48	КУМИТАИ РУШДИ МАҲАЛИ НАЗДИ ПРЕЗИДЕНТИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН	15.02.2021	31.12.2025
49	АГЕНТИИ ХИЗМАТИ ДАВЛАТИИ НАЗДИ ПРЕЗИДЕНТИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН	15.02.2021	31.12.2025
50	АГЕНТИИ НАЗОРАТИ ДАВЛАТИИ МОЛИЯВӢ ВА МУБОРИЗА БО КОРРУПСИЯИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН	15.02.2021	31.12.2025
51	АГЕНТИИ МАВОДИ НАШЪАОВАРИ НАЗДИ ПРЕЗИДЕНТИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН	15.02.2021	31.12.2025
52	АГЕНТИИ ОМОРИ НАЗДИ ПРЕЗИДЕНТИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН	15.02.2021	31.12.2025
53	ПАЛАТАИ ҲИСОБИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН	15.02.2021	31.12.2025
54	МАРКАЗИ МИЛЛИИ ҚОНУНГУЗОРИИ НАЗДИ ПРЕЗИДЕНТИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН	15.02.2021	31.12.2025
55	ВАЗОРАТИ МАОРИФ ВА ИЛМИ ҶУМҲУРИИ	06.02.2014	БЕМӮҲЛАТ
	ТОҶИКИСТОН		
56	ВАЗОРАТИ ТАНДУРУСТИИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН	25.01.2016	БЕМӮҲЛАТ
57	ВАЗОРАТИ ЭНЕРГЕТИКА ВА ЗАХИРАҲОИ ОБИИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН	26.12.2012	БЕМӮҲЛАТ
58	КВД «ТОҶИКСУҒУРТА»	16.12.2010	БЕМӮҲЛАТ
59	КУМИТАИ АНДОЗИ НАЗДИ ҲУКУМАТИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН	30.10.2012	БЕМӮҲЛАТ
60	ТАШКИЛОТИ ҲУҚУҚ ВА РУШДИ ҶОМЕЬАИ ДЕҲОТИ ДАР ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН	13.10.2018	БЕМӮҲЛАТ

Эзоҳ: донишҷӯёни Донишгоҳи давлатии молия ва иқтисоди Тоҷикистон метавонанд дар асоси шартномаҳои ҳамкорӣ, ки байни вазоратҳо, корхонаву ташкилотҳо ва донишгоҳ баста шудааст, зерсохторҳо ва намояндагон онҳоро дар вилоят, шаҳр ва ноҳияҳо ҳамчун пойгоҳи (объект) таҷрибаомӯзии таълимӣ, истеҳсолӣ ва пешаздипломӣ интихоб намоянд. Дар ҳолати қабул нагардидани донишҷӯён аз тарафи намояндагони пойгоҳҳои (объект) таҷрибаомӯзӣ, бевосиба ба бахши таҷрибаомӯзӣ ва рушди касбияти донишгоҳ муроҷиат намоянд.

Сардори бахши таҷрибаомӯзӣ ва рушди
касбияти донишгоҳ Шухрат Сулаймонзода

Тел: +992 940 63 63 63
+992 915 30 66 66 (Ватсап, ИМО, Вайбер, Телеграм)
Суроғи элетронӣ: Sulaymonzoda_sh@mail.ru

НУРИДИНОВ СУНАТУЛО ЗУБАЙДУЛОЕВИЧ
СУЛАЙМОНЗОДА ШУҲРАТ ФИРДАВС
ДАВЛАТОВ БАХТИЁР САИДМУМИНОВИЧ

ДАСТУРИ МЕТОДӢ

доир ба таҷрибаомӯзии таълимӣ, истеҳсолӣ, пешаздипломӣ (барои донишҷӯёни ихтисосҳои 1-26010101 – идораи давлати ва маҳалӣ, 1-26020212– идораи ҳайати кадрӣ, 1–25010728 – иқтисод ва идора дар корхонаҳои хурду миёна